

попередньою змовою» (безумовно, що саме така форма співучасті суттєво підвищує суспільну безпеку дій, передбачених ч. 1 ст.317 КК).

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., допов. – Х. : Право, 2013. – Т. 2 : Особлива частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. – 2013. – 1040 с.
2. Ю. В. Баулін 2. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України (Особлива частина) // Інст Ген. прокуратури України. Укр. інформ.-прав. центр; Під заг. ред. М. О. Потебенька, В. Г. Гончаренка. – Київ: Форум, 2001. – 942 с.
3. Вознюк А. А. Кримінальна відповідальність за організацію або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: проблемні питання теорії та практики / А. А. Вознюк // Вісник Верховного Суду України. – 2012. – № 3 (139). – С. 40-44.

Порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх і подальший розвиток кримінальної юстиції в Україні

Шариун Н.В., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Кубарєва О.В.

Адаптація кримінального процесуального законодавства до європейських стандартів містить одну дуже важливу складову – приведення у відповідність до міжнародних та європейських зразків зокрема, кримінального провадження стосовно неповнолітніх, а також узагальнення статусу неповнолітніх у кримінальному провадженні взагалі. Мова йде також про неповнолітніх свідків, проведення допиту неповнолітніх свідків та підозрюваних (обвинувачених).

Проблематика, пов'язана з провадженням кримінальних проваджень за участю неповнолітніх перебувала у полі зору багатьох науковців, серед яких Б.Б. Булатова, А.І. Дольова, В.В. Єгупов, Л.Л. Канівський, В.З. Лукашевич, В.Т.Томін, В.С. Шадрін та інші.

Згідно зі статистичними даними судової практики за 2014 р. в Україні вчинення злочинів у неповнолітньому віці засуджено 2,5 тис. осіб, їх частка від загальної кількості засуджених становила 4,5 % [5 %]. Більшість із них (1,4 тис. осіб, або 56,6 % [56,2 %]) засуджено за тяжкі та особливо тяжкі злочини. У віці від 14 до 16 років вчинили злочин 733 підлітки, або 29,4 % [27,1 %] від кількості засуджених неповнолітніх. За участю дорослих вчинив злочини 531 неповнолітній, або 21,3 % [26,9 %] від кількості засуджених неповнолітніх; за втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність засуджено 109 осіб. До позбавлення волі на певний строк засуджено 459 неповнолітніх осіб, їх питома вага від кількості засуджених, які вчинили злочини у неповнолітньому віці, становила 18,4 % [19,7 %]; громадські роботи призначено 135 неповнолітнім.

Стаття 484 Кримінально-процесуального кодексу України [1, с.258] визначає порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх. Загалом особливості порядку кримінального провадження щодо неповнолітніх обумовлені передусім особливостями суб'єкта кримінального правопорушення. Фізичний розумовий і психічний розвиток неповнолітніх обумовлює нестійкість їх характеру, незрілість мислення,

схильність до наслідування поведінки старших тощо. Законодавець встановлює додаткові гарантії, що забезпечують з'ясування обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, охорону прав і законних інтересів неповнолітніх підозрюваних, обвинувачених, осіб, які на момент вчинення суспільно небезпечного діяння, що має ознаки кримінального правопорушення, не досягли віку, з якого можлива кримінальна відповідальність за його вчинення [2, с.17-19].

Міжнародно-правовою основою кримінального провадження щодо неповнолітніх є відповідні положення Конвенції про права дитини 1989 р, міжнародного пакту про громадянські права людини і основоположних свобод 1950 р. тощо [3].

Для забезпечення виконання завдань кримінального провадження щодо неповнолітніх передбачається необхідність здійснення досудового розслідування слідчим, який уповноважений керівником органу досудового розслідування здійснювати провадження щодо неповнолітніх. Також слідчий суддя, суддя, які здійснюють провадження повинні мати спеціальні знання.

У кримінальному провадженні щодо осіб, які підозрюються або обвинувачуються у вчиненні кримінального правопорушення у віці до 18 років, участь захисника є обов'язковою з моменту встановлення факту неповноліття або виникнення будь-яких сумнівів у тому, що особа є повнолітньою (п. 1 ч. 2 ст. 52 КПК) [1, с.34].

Щодо подальшого розвитку кримінальної юстиції в Україні варто зазначити про Указ Президента України «Про Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні» від 24.05.2011 № 597/2011 [4].

Концепція розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні визначає основні напрями розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх. Реалізація цих напрямів має посилити відповідальність сім'ї, суспільства та держави за процес виховання і становлення дітей, забезпечити додержання прав і свобод дітей, які потрапили у конфлікт із законом, шляхом підвищення рівня їх правового та соціального захисту, зменшити рівень дитячої злочинності.

Відповідно до цієї Концепції, а саме для досягнення її мети, необхідно:

- вдосконалити систему профілактики дитячої злочинності на основі застосування відновних та проактивних методик;

- забезпечити ефективне правосуддя щодо неповнолітніх, які вчинили правопорушення, з урахуванням вікових, соціально-психологічних, психофізичних та інших особливостей розвитку;

- сприяти розвитку відновного правосуддя;

- створити ефективну систему реабілітації неповнолітніх, які вчинили правопорушення, з метою їх перевиховання та ресоціалізації.

З вищесказаного можна зробити висновок, що система кримінальної юстиції щодо неповнолітніх базується на передумові, що громадська безпека та захист забезпечуються найкращим чином тоді, коли система правосуддя має переважно не каральний характер та навпаки вчить неповнолітніх наслідкам вчинення правопорушення, і зосереджена на їх реабілітації та попередженні майбутньої кримінальної поведінки.

Саме тому, основними завданнями системи правосуддя щодо молоді є реабілітація правопорушників та профілактика підліткової злочинності.

Список використаних джерел:

1. Кримінально-процесуальний кодекс України. Офіційна сторінка Верховної Ради України. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Керівні принципи Комітету міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей // монографія. – Комітет міністрів Ради Європи від 17 листопада 2010 року
3. Конвенція ООН про права дитини від 20.11.1989 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021
4. Про Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні: Указ Президента України від 24.05.2011 р.

Особливості функції служби пробації

Юсіфлі Б.Т.о., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Корчинський В.О.*

Як альтернативна ув'язненню санкція пробація (випробування) полягає у встановленні нагляду за злочинцем, котрий залишається в суспільстві, але судом на нього накладені певні зобов'язання й обмеження. Правила вимагають від нього відвідувати денні центри пробації, періодично зустрічатися з наглядовим офіцером, брати участь у певних різновидах діяльності, передбачених положенням про пробацію, дотримуватися законослужняної поведінки.[1]

Цю санкцію виконує служба пробації, головна мета якої полягає в захисті суспільства, попередженні повторних злочинів, сприяттві реінтеграції правопорушника в суспільство.

На перший погляд кримінально-виконавчу інспекцію в Україні можна вважати аналогом служби пробації, адже інспекція, за вітчизняним законодавством, виконує покарання, що не пов'язані з позбавленням волі.

Проте служба пробації за кордоном (не лише в країнах розвинутої демократії, але й у Польщі, Чехії, Словачії та інших країнах Центральної та Східної Європи) істотно відрізняється від кримінально-виконавчої інспекції за своїми функціями, організацією діяльності, кадровим забезпеченням та методами роботи.

Однією з найважливіших функцій, яку виконує служба пробації, є досудова; вона здійснюється на стадії розслідування злочину, одночасно з проведенням інших слідчих дій, покладених на органи дізнання та слідства. У ході виконання досудової функції забезпечується збір інформації про правопорушника з метою надання допомоги суду у визначенні найбільш ефективного для даної особи виду покарання (позбавлення волі чи іншого альтернативного покарання) на основі прогнозу подальшої поведінки особи та можливостей її ресоціалізації у в'язниці чи на волі.

Досудова функція містить власне соціальне дослідження особистості злочинця, складання попереднього соціального повідомлення (доповіді) про нього, присутність на засіданнях суду.

Другою основною функцією співробітників служби пробації є післясудова, виконання альтернативних видів покарань, нагляд за